

ZBIERKA **ZÁKONOV**
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1974

Vyhlásené: 23. 12.
1974

Časová verzia predpisu účinná od: 01.01.2002 do: 31.05.2002

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

135

ZÁKON

Slovenskej národnej rady

z 19. decembra 1974

o štátnej správe vo vodnom hospodárstve

Slovenská národná rada sa uzniesla na tomto zákone:

PRVÁ ČASŤ

Vodohospodárske orgány a ich pôsobnosť

§ 1

Vodohospodárske orgány

Štátnu správu na úseku vodného hospodárstva podľa vodného zákona¹⁾ a tohto zákona, ako aj úlohy určené predpismi vydanými na ich základe vykonávajú vodohospodárske orgány, ktorými sú

- a) národné výbory,
- b) Ministerstvo lesného a vodného hospodárstva Slovenskej socialistickej republiky ako ústredný vodohospodársky orgán Slovenskej socialistickej republiky (ďalej len „ministerstvo“),
- c) obec.

§ 2

Okresné národné výbory

Pôsobnosť, ktorá podľa vodného zákona patrí vodohospodárskym orgánom, vykonávajú okresné národné výbory, ak ju vodný zákon alebo tento zákon nezveruje iným orgánom.

§ 3

Obec

(1) Obec

- a) upravujú, obmedzujú, prípadne zakazujú podľa § 5 ods. 3 vodného zákona všeobecné používanie povrchových vôd, ak nejde o hraničné toky, o vody v rybníkoch alebo v iných rybársky obhospodarovaných vodných nádržiach,
- b) obmedzujú alebo inak upravujú zásobovanie pitnou vodou, prípadne používanie pitnej vody pri jej nedostatku a rozhodujú v sporoch o prednostné určenie pitnej vody z verejných vodovodov podľa § 30 ods. 3 vodného zákona,
- c) ukladajú tomu, kto poškodí verejnú kanalizáciu alebo verejný vodovod, prípadne ohrozí ich prevádzku, vykonať opatrenia na odstránenie závadného stavu v prípadoch, keď tieto opatrenia nevyžadujú povolenie.

(2) Obce, ak nejde o hraničné toky,

- a) povoľujú odber a iné používanie povrchových vôd a podzemných vôd podľa § 8 ods. 1 písm. a) a b) vodného zákona pre potreby jednotlivých občanov (domácností), ako aj zriaďovanie, zmeny a zrušovanie vodohospodárskych diel, ktoré súvisia s týmto odberom,
- b) povoľujú stavby na odvodňovanie pozemkov do výmery 5 hektárov,
- c) rozhodujú v prípadoch, v ktorých sú príslušné povoľovať vodohospodárske dielo, aj v ostatných vodohospodárskych veciach týkajúcich sa tohto vodohospodárskeho diela,
- d) rozhodujú v sporoch o zriadenie, prípadne zrušenie prípojky na verejný vodovod alebo na verejnú kanalizáciu pre jednotlivé obytné budovy, ak prípojka nie je vodohospodárskym dielom,
- e) rozhodujú v pochybnostiach o rozsahu povinností podľa § 36 ods. 1 vodného zákona,
- f) určujú na návrh správcu vodného toku zátopové územia pri drobných vodných tokoch a dávajú súhlas podľa § 13 vodného zákona na stavby, zariadenia, prípadne činnosti v zátopových územiach, chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a v ochranných pásmach, a to na stavby jednotlivých obytných budov, drobné stavby, ako aj na zemné a terénne úpravy neovplyvňujúce odtokové pomery, ak nejde o stavby uvedené v § 13 ods. 1 písm. a) alebo b) vodného zákona,
- g) vyjadrujú sa podľa § 14 vodného zákona v prípadoch, v ktorých sú príslušné vydávať povolenie alebo súhlas.

(3) Obce môžu vykonávať pôsobnosť uvedenú v odseku 2 iba na základe poverenia vydaného krajským národným výborom po prerokovaní s príslušným okresným národným výborom, ak sú na to utvorené potrebné podmienky.

(4) V prípadoch uvedených v odseku 1 si môžu vyhradiť rozhodovanie okresné národné výbory, najmä ak ide o územné obvody viacerých obcí.

§ 4

Krajské národné výbory

(1) Krajské národné výbory povoľujú

- a) vypúšťanie odpadových vôd do povrchových alebo podzemných vôd
 1. z nemocníc a iných zdravotníckych zariadení,
 2. z ústredne riadených priemyselných organizácií a z poľnohospodárskych organizácií,
 3. z verejných kanalizácií
v prípadoch a rozsahu uvedenom v prílohe tohto zákona; v prípadoch uvedených v prílohe tohto zákona; v prípadoch uvedených v bode 1 a 2 povoľujú aj súvisiaci odber vôd,
- b) odber podzemných a povrchových vôd pre potreby verejných vodovodov, ktoré presahujú územie jedného okresu alebo sa dotýkajú záujmov viacerých okresov,
- c) odber vôd na zavlažovanie pozemkov vo výmere nad 1000 hektárov,
- d) odber a iné nakladanie s vodami zvlášť významné z hľadiska štátnej vodohospodárskej bilancie v prípadoch určených ministerstvom; ak nejde o odber vôd pre potreby verejných vodovodov, povoľujú tiež súvisiace vypúšťanie odpadových vôd,
- e) zachytávanie povrchových vôd v nádržiach s celkovým objemom nad 1 000 000 m³ alebo s výškou hrádzového telesa nad 8 m od dna základového výpustu, vrátane vodohospodárskych diel a zariadení umožňujúcich využitie vodnej energie,
- f) stavby na ochranu pred povodňami presahujúce územie jedného okresu a vodohospodárske diela na vodných cestách²⁾ zriaďované na plavebné účely alebo ovplyvňujúce podmienky plavby,

- g) vodohospodárske diela odvodňovacích sústav vo výmere nad 2000 hektárov,
- h) vodohospodárske diela, ktoré umožňujú nakladanie s vodami, na ktoré je potrebné povolenie krajského národného výboru.

(2) Krajské národné výbory rozhodujú

- a) v prípadoch, v ktorých sú príslušné povoľovať vodohospodárske dielo, aj v ostatných vodohospodárskych veciach týkajúcich sa tohto vodohospodárskeho diela, prípadne povoleného nakladania s vodami,
- b) vo vodohospodárskych veciach hraničných tokov po prerokovaní s ministerstvom, a ak rozhodnutie má vplyv na priebeh, povahu alebo vyznačenie štátnej hranice, aj s Federálnym ministerstvom vnútra.

(3) Krajské národné výbory

- a) riadia a usmerňujú podľa smerného vodohospodárskeho plánu nakladanie s vodami, ich ochranu, ako aj ostatné vodohospodárske veci v kraji, a to v rozsahu pôsobnosti a spôsobom ustanoveným národným výborom týmto zákonom,
- b) určujú zátopové územia pri vodohospodársky významných vodných tokoch v prípadoch, ktoré si vyhradia po prerokovaní s príslušnými národnými výbormi,
- c) schvaľujú kanalizačné poriadky verejných kanalizácií, pri ktorých povoľujú vypúšťanie odpadových vôd,
- d) dávajú súhlas podľa § 13 ods. 1 vodného zákona na stavby, zariadenia, prípadne činnosti, ak sa vykonávajú na vodných cestách,
- e) vyjadrujú sa podľa § 14 vodného zákona v prípadoch, v ktorých sú príslušné vydávať povolenie alebo súhlas; vo veciach hraničných tokov vyjadrujú sa po prerokovaní s ministerstvom,
- f) vedú evidenciu drobných vodných tokov a navrhujú ministerstvu ich správcov,
- g) robia v mimoriadnej situácii, najmä pri nedostatku vody a pri havarijnom zhoršení akosti vôd opatrenia patriace do pôsobnosti národných výborov nižšieho stupňa, a to v prípadoch presahujúcich územný obvod alebo možnosti národných výborov nižšieho stupňa.

§ 5

Ministerstvo lesného a vodného hospodárstva Slovenskej socialistickej republiky

Ministerstvo

- a) riadi výkon štátnej správy na úseku vodného hospodárstva,
- b) stará sa o ochranu prirodzenej akumulácie vôd a vodných zdrojov, o ochranu vodných tokov, o ochranu akosti povrchových a podzemných vôd, ako aj o odstraňovanie, prípadne obmedzovanie ich doterajšieho znečistenia,
- c) vykonáva rozbor stavu využívania vodných zdrojov, stará sa o udržiavanie rovnováhy medzi kapacitou vodných zdrojov, potrebou a spotrebou vody a o najhospodárnejšie a najúčelnejšie využívanie vodných zdrojov z hľadiska potrieb národného hospodárstva a zabezpečuje ich evidenciu,
- d) ústredne plánuje a usmerňuje hospodárenie s vodami, zostavuje a dopĺňa smerný vodohospodársky plán a zabezpečuje uplatňovanie jeho zásad pri hospodárení s vodami,
- e) určuje na návrh krajských národných výborov správcov drobných vodných tokov a zabezpečuje správu vodohospodársky významných vodných tokov prostredníctvom ním riadených štátnych vodohospodárskych organizácií,
- f) zabezpečuje hydrologickú službu a hydrologický prieskum,
- g) stará sa o splavnosť vodných tokov a budovanie vodných ciest,

- h) ústredne riadi prípravu a výstavbu sústav vodohospodárskych diel,
- i) vyjadruje sa podľa § 14 vodného zákona k centrálne posudzovaným stavbám, ak rozhodujúcim spôsobom ovplyvňujú nakladanie s vodami, ochranu vôd alebo ochranu pred povodňami,
- j) riadi v podriadených organizáciách v rámci jednotnej štátnej vedeckotechnickej politiky základný a aplikovaný vodohospodársky výskum a vodohospodársky rozvoj,
- k) vykonáva hlavný vodohospodársky dozor,
- l) schvaľuje komplexné manipulačné poriadky sústav vodohospodárskych diel, ktoré ovplyvňujú vodné hospodárstvo v územných obvodoch viacerých krajských národných výborov,
- m) rozhoduje v pochybnostiach o rozsahu povinností, prípadne oprávnení správcov vodohospodársky významných vodných tokov, ak nejde o rozhodovanie podľa správneho poriadku,
- n) upravuje podrobnejšie všeobecne záväzným právnym predpisom úlohy jednotlivých vodohospodárskych orgánov ustanovené týmto zákonom.

§ 6

Miestna príslušnosť vodohospodárskych orgánov

(1) Miestna príslušnosť vodohospodárskych orgánov na vydávanie povolenia na nakladanie s vodami, na vodohospodárske diela a na niektoré činnosti podľa § 8 až 10 vodného zákona sa spravuje miestom diela, prípadne miestom činnosti.

(2) Ak je vodohospodárske dielo, na povolenie ktorého je príslušný okresný národný výbor, na území viacerých okresov toho istého kraja, je príslušný okresný národný výbor, v územnom obvode ktorého je prevažná časť vodohospodárskeho diela. V pochybnostiach o tom, v ktorom okrese je prevažná časť vodohospodárskeho diela, určí príslušnosť krajský národný výbor, a ak ide o okresy vo viacerých krajoch, určia príslušnosť zúčastnené krajské národné výbory; ak nedôjde k dohode, určí príslušnosť ministerstvo.

(3) Ak je vodohospodárske dielo, na povolenie ktorého je príslušný krajský národný výbor, na území viacerých krajov, je príslušný krajský národný výbor, v územnom obvode ktorého je prevažná časť vodohospodárskeho diela. V pochybnostiach o tom, v ktorom kraji je prevažná časť vodohospodárskeho diela, určí príslušnosť ministerstvo.

§ 7

Súbeh povolení vodohospodárskych orgánov rôznych stupňov

Ak ten istý žiadateľ požaduje súčasné vydanie niekoľkých povolení, na vydanie ktorých sú príslušné vodohospodárske orgány rôznych stupňov, rozhodne o vydaní týchto povolení vodohospodársky orgán najvyššieho stupňa z nich. Ministerstvo môže všeobecne záväzným právnym predpisom upraviť podrobnosti.

DRUHÁ ČASŤ

Smerný vodohospodársky plán a ochrana vodohospodárskych záujmov

§ 8

Zostavovanie o dopĺňanie smerného vodohospodárskeho plánu

(1) Smerný vodohospodársky plán zostavuje a dopĺňa ministerstvo v súčinnosti so zúčastnenými ústrednými orgánmi tak, aby bol v súlade s perspektívou rozvoja jednotlivých odvetví národného hospodárstva a s ochranou životného prostredia.

(2) Ministerstvo môže poveriť nižšie vodohospodárske orgány spracovaním podkladov na zostavenie a dopĺňanie smerného vodohospodárskeho plánu. Ministerstvo, prípadne na to

poverené ním riadené organizácie a vodohospodárske orgány môžu požadovať od tých, ktorí majú požiadavky na vodu alebo ovplyvňujú hospodárenie s vodou, prípadne jej akosť, aby im bezodplatne oznamovali údaje potrebné na zostavovanie a dopĺňanie tohto plánu, alebo si môžu tieto údaje v nich zisťovať.

(3) Ministerstvo zostavuje v rámci smerného vodohospodárskeho plánu štátnu vodohospodársku bilanciu, ktorá obsahuje zhodnotenie zásob povrchových a podzemných vôd, ich akosti a súčasného i možného využitia; pritom ustanovuje zásady ročného a viacročného hospodárenia s vodou v jednotlivých povodiach a určuje potrebné ukazovatele, predovšetkým ukazovatele minimálnych prietokov vody vo vodných tokoch a ukazovatele potreby, spotreby, prípadne akosti vody pri nakladaní s ňou. Pri určení ukazovateľov minimálnych prietokov vo vodných tokoch berie zreteľ na potreby užívateľov vôd, vrátane potrieb plavby na splavných tokoch, a na ochranu dôležitých záujmov spoločnosti.

(4) Ministerstvo môže poveriť nižšie vodohospodárske orgány, aby podľa ním ustanovených zásad určili ukazovatele pre jednotlivé čiastkové povodia, prípadne úseky vodných tokov.

(5) Zásoby povrchových a podzemných vôd a ich akosť evidujú a bilančne zhodnocujú organizácie poverené ministerstvom, a to podľa smerníc vydaných ministerstvom po prerokovaní s príslušnými ústrednými orgánmi štátnej správy.

§ 9

Ochrana vodohospodárskych a iných dôležitých záujmov spoločnosti

Vodohospodárske orgány sú povinné vychádzať pri rozhodovaní, vyjadrení a pri vykonávaní ostatných opatrení vo vodnom hospodárstve zo smerného vodohospodárskeho plánu, najmä zo štátnej vodohospodárskej bilancie, dodržiavať zásady ročného a viacročného hospodárenia s vodou v jednotlivých povodiach a dbať na ochranu životného prostredia a ostatné dôležité záujmy spoločnosti.

TRETIA ČASŤ

Vodohospodársky dozor

§ 10

Vodohospodársky dozor národných výborov

(1) Národné výbory dozerajú na dodržiavanie ustanovení vodného zákona, tohto zákona a predpisov vydaných na ich základe a v rozsahu svojej pôsobnosti ukladajú opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov.

(2) Národné výbory sú povinné v rozsahu svojej pôsobnosti sústavne dozerať na to, či sa dodržiavajú nimi vydané rozhodnutia, ustanovenia vodného zákona na ochranu vôd, vrátane ich akosti, či sa udržiavajú vodohospodárske diela v riadnom stave a či sa ich prevádzka vykonáva podľa schválených kanalizačných, manipulačných alebo prevádzkových poriadkov.

(3) Národné výbory pri vykonávaní vodohospodárskeho dozoru si môžu vyžiadať spoluprácu orgánov, ktoré sledujú akosť a zdravotnú nezávadnosť vôd, orgánov ochrany prírody, orgánov štátneho hospodárskeho riadenia poľnohospodárstva, rybníctva, prípadne ďalších orgánov, ako aj spoločenských organizácií pôsobiacich na týchto úsekoch. Po prerokovaní s týmito organizáciami môžu poveriť ich členov niektorými úlohami, ak nejde o rozhodnutie vo veciach štátnej správy.

(4) Národné výbory vykonávajú ako súčasť vodohospodárskeho dozoru technicko-bezpečnostný dozor nad vodohospodárskymi dielami, ktorých stav by mohol ohroziť bezpečnosť osôb alebo majetku. Pritom dozerajú na to, ako správcovia (vlastníci, užívatelia) týchto diel zabezpečujú na

nich odborný technicko-bezpečnostný dohľad a ako vykonávajú potrebné opatrenia na ich bezpečnosť.

(5) Ministerstvo môže upraviť všeobecne záväzným právnym predpisom spôsob vykonávania vodohospodárskeho dozoru národnými výbormi, ako aj vykonávanie odborného technicko-bezpečnostného dohľadu v prípadoch, keď ho nevykonáva organizácia poverená podľa § 41 ods. 1 písm. c) vodného zákona alebo ak ide o vodohospodárske dielo vo výstavbe.

§ 11

Hlavný vodohospodársky dozor

(1) Ministerstvo dozerá v rámci hlavného vodohospodárskeho dozoru na to, ako nižšie vodohospodárske orgány vykonávajú ustanovenia vodného zákona, tohto zákona a predpisov vydaných na ich základe.

(2) V rámci hlavného vodohospodárskeho dozoru ministerstvo dozerá aj na to, ako orgány a organizácie dodržiavajú ustanovenia vodného zákona o ochrane vôd a predpisov vydaných na jeho základe, ako sa dodržiavajú rozhodnutia vodohospodárskych orgánov, ako si plnia povinnosti správcovia (vlastníci, užívatelia) vodohospodárskych diel a správcovia vodných tokov a ako plnia úlohy organizácie poverené ministerstvom podľa vodného zákona alebo tohto zákona. Ak zistí nedostatky, môže uložiť potrebné opatrenia na ich odstránenie.

§ 13

Oprávnenia osôb vykonávajúcich vodohospodársky dozor

Osoby vykonávajúce dozor podľa § 10 až 12 sú pri plnení svojich úloh oprávnené vstupovať na pozemky, do závodov, zariadení a objektov, ak na to nie je potrebné povolenie podľa osobitných predpisov, vykonávať potrebné zisťovania, požadovať potrebné údaje a vysvetlenia a nazerať do príslušných dokladov; pritom sú povinné zachovávať štátne, hospodárske a služobné tajomstvo o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedeli pri svojej činnosti a preukázať sa preukazom orgánu, z poverenia ktorého vykonávajú dozor.

ŠTVRTÁ ČASŤ

Konanie a vodohospodárska evidencia

§ 14

Konanie

(1) Ak tento zákon neustanovuje inak, postupujú vodohospodárske orgány vo veciach upravených vodným zákonom a týmto zákonom (ďalej len „vodoprávne konanie“) podľa správneho poriadku,³⁾ prípadne podľa stavebného poriadku,⁴⁾ ak ide o rozhodnutie vo veci zriadenia, zmeny alebo zrušenia vodohospodárskeho diela.

(2) K žiadosti o rozhodnutie treba pripojiť doklady obsahujúce údaje, ktoré sú smerodajné pre posúdenie dosahu žiadaného rozhodnutia na vodohospodárske pomery. Ak ide o žiadosť o povolenie, ktoré je súčasne rozhodnutím o prípustnosti stavby,⁵⁾ treba pripojiť aj doklady, ktoré sú potrebné k žiadosti o takéto rozhodnutie podľa stavebného poriadku. Žiadateľ je povinný na vyzvanie vodohospodárskeho orgánu predložiť ďalšie doklady, prípadne posudky o vplyve žiadaného rozhodnutia na iné právom chránené záujmy.

(3) Ministerstvo vyhláškou podrobnejšie ustanoví, v ktorých prípadoch a ktoré doklady je žiadateľ o rozhodnutie povinný predložiť, ako aj ďalšie podrobnosti vydávania povolení, súhlasov a vyjadrení.

(4) Ak sa vodoprávne konanie týka užívacích práv k poľnohospodárskym alebo lesným pozemkom, ktoré majú v užívaní socialistické poľnohospodárske alebo lesné organizácie, sú účastníkmi vodoprávneho konania len tieto organizácie.

(5) Účastníkom vodoprávneho konania vo veci povolenia alebo súhlasu vodohospodárskeho orgánu týkajúceho sa vodného toku je aj správca tohto toku.

(6) V prípadoch, v ktorých rozhodnutie vodohospodárskeho orgánu môže ovplyvniť vodohospodárske pomery v územných obvodoch viacerých miestnych (mestských) národných výborov, oznámi vodohospodársky orgán termín a predmet ústneho pojednávania verejnou vyhláškou aj na týchto národných výboroch. Na ústne pojednávanie pozve písomne všetkých jemu známych účastníkov vodoprávneho konania.

(7) Pozvanie na ústne pojednávanie doručí vodohospodársky orgán účastníkovi do vlastných rúk najneskoršie 8 dní, v zložitejších prípadoch najneskoršie 30 dní pred dňom ústneho pojednávania. Po túto dobu musia byť vyvesené aj vyhlášky o oznámení ústneho pojednávania podľa odseku 6.

(8) Ak rozhodnutie ovplyvní vodohospodárske pomery alebo akosť vôd v obvode pôsobnosti iného vodohospodárskeho orgánu, alebo ak vodohospodárske dielo, o ktorom sa rozhoduje, je sčasti v územnom obvode iného vodohospodárskeho orgánu, rozhodne vecne a miestne príslušný vodohospodársky orgán po prerokovaní s vodohospodárskymi orgánmi, územných obvodov ktorých sa rozhodnutie týka.

(9) V jednoduchých veciach, najmä ak možno rozhodnúť na podklade dokladov predložených účastníkom vodoprávneho konania, rozhodne vodohospodársky orgán neodkladne. V ostatných prípadoch rozhodne najneskoršie do 60 dní, vo zvlášť zložitých prípadoch najneskoršie do 3 mesiacov od začatia vodoprávneho konania. Ak nemožno vzhľadom na povahu veci rozhodnúť ani v tejto lehote, môže lehotu primerane predĺžiť odvolací orgán.

(10) Vodohospodársky orgán môže doručiť rozhodnutie účastníkom konania, s výnimkou žiadateľa o povolenie a správcu vodného toku, prípadne toho, kto podal námietky, verejnou vyhláškou na miestnych (mestských) národných výboroch, v obvodoch ktorých sú dotknuté záujmy účastníkov.

(11) Ak vodohospodársky orgán vydáva tomu istému žiadateľovi súčasne niekoľko povolení, môže tak urobiť v jednom rozhodnutí.

(12) Ak to vyžadujú vodohospodárske alebo iné dôležité záujmy spoločnosti, môže vodohospodársky orgán v novom vodoprávnom konaní zmeniť alebo zrušiť aj iné svoje rozhodnutie vydané v súvislosti s povolením, ktoré bolo zmenené alebo zrušené.

(13) Náklady na znalecké posudky vo vodoprávnom konaní, ku ktorému dal podnet žiadateľ o povolenie, uhrádza žiadateľ.

(14) Opatrenia vodohospodárskych orgánov vykonané podľa § 5 ods. 3, § 16 ods. 1 a § 30 ods. 3 prvej vety vodného zákona sa spravidla vyhlasujú verejnou vyhláškou alebo iným v mieste obvyklým spôsobom.

§ 15

Vodohospodárska evidencia

(1) Vodohospodárske orgány sú povinné viesť evidenciu nimi vydaných povolení, súhlasov, vyjadrení a iných rozhodnutí.

(2) Podrobnosti o spôsobe vedenia a rozsahu vodohospodárskej evidencie upraví ministerstvo, ktoré môže tiež poveriť ním riadené organizácie, prípadne niektoré vodohospodárske orgány vedením súhrnnej vodohospodárskej evidencie.

(3) Do vodohospodárskej evidencie je oprávnený nazerať ten, kto preukáže oprávnený záujem na skutočnostiach v nej uvedených, ak na to nie je potrebné povolenie podľa osobitných predpisov.

PIATA ČASŤ

Závodní a podnikoví vodohospodári

§ 16

(1) Organizácie, ktoré odoberajú alebo inak používajú vodu alebo vypúšťajú odpadové, prípadne zvláštne vody v množstve a akosti nad mieru určenú ministerstvom po dohode s príslušnými ústrednými orgánmi, sú povinné ustanoviť na zabezpečenie odborného hospodárenia s vodou a čistenia odpadových vôd kvalifikovaných pracovníkov (závodných a podnikových vodohospodárov). Obdobne ustanovujú kvalifikovaných pracovníkov aj organizácie a orgány nadriadené týmto organizáciám, ako aj ich ústredné orgány.

(2) Podrobnosti o ustanovovaní činnosti a kvalifikácii pracovníkov uvedených v odseku 1 určí ministerstvo vyhláškou po dohode s príslušnými ústrednými orgánmi štátnej správy.

ŠIESTA ČASŤ

Ochrana pred povodňami

§ 17

Všeobecné povinnosti pri ochrane pred povodňami

(1) V čase nebezpečenstva povodne a počas povodne orgány, organizácie a občania sú povinní na príkaz príslušných povodňových orgánov najmä

- a) poskytnúť dopravné a mechanizačné prostriedky, pohonné látky, náradie a iné potrebné prostriedky,
- b) zúčastniť sa podľa svojich možností a síl na prácach na ochranu a záchranu ľudí a majetku ohrozeného povodňou,
- c) trpieť odstránenie stavieb, ich častí alebo porastov.

(2) Povodňové orgány ukladajú povinnosti podľa odseku 1 len v nevyhnutne potrebnom rozsahu.

§ 18

Riadenie ochrany pred povodňami

(1) Ochranu pred povodňami zabezpečujú tieto povodňové orgány:

- a) ministerstvo, Ministerstvo vnútra Slovenskej socialistickej republiky a národné výbory,
- b) Ústredná povodňová komisia a povodňové komisie národných výborov.

(2) Ministerstvo ústredne riadi a kontroluje prípravu a vykonávanie zabezpečovacích prác na ochranu pred povodňami. Ministerstvo vnútra Slovenskej socialistickej republiky ústredne riadi a kontroluje prípravu a vykonávanie povodňových záchranných prác. Národné výbory vo svojich územných obvodoch robia preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami; organizujú a riadia záchranné práce.

(3) Ministerstvo a Ministerstvo vnútra Slovenskej socialistickej republiky spolupracujú vo veciach ochrany pred povodňami. Ostatné orgány a organizácie spolupracujú s povodňovými orgánmi a pomáhajú im pri zabezpečovaní ochrany pred povodňami.

(4) Ústredná povodňová komisia koordinuje a kontroluje prípravu a vykonávanie preventívnych opatrení ústredných orgánov a národných výborov na ochranu pred povodňami; schvaľuje komplexné povodňové plány. Ústredná povodňová komisia v čase nebezpečenstva povodne a počas povodne ohrozujúcej rozsiahle územie, ak povodňové komisie krajských národných výborov nestačia vlastnými silami a prostriedkami robiť potrebné opatrenia, a na hraničných tokoch riadi, koordinuje a kontroluje v plnom rozsahu ochranu pred povodňami (zabezpečovacie práce a záchranné práce).

(5) Ústrednú povodňovú komisiu zriaďuje vláda Slovenskej socialistickej republiky (ďalej len „vláda“), ktorá schvaľuje aj štatút tejto komisie. Predsedom komisie je minister lesného a vodného hospodárstva Slovenskej socialistickej republiky a podpredsedom minister vnútra Slovenskej socialistickej republiky.

(6) Povodňové komisie národných výborov v čase nebezpečenstva povodne riadia, koordinujú a kontrolujú ochranu pred povodňami v územnom obvode svojho národného výboru.

(7) Povodňovú komisiu národného výboru ustanovuje plenárne zasadanie národného výboru; predsedom komisie je predseda alebo podpredseda národného výboru. Povodňovú komisiu riadi rada národného výboru; komisia je podriadená aj povodňovej komisii národného výboru vyššieho stupňa, a ak ide o povodňovú komisiu krajského národného výboru, je podriadená Ústrednej povodňovej komisii, pokiaľ v čase nebezpečenstva povodne a počas povodne neprevezme riadenie ochrany pred povodňami v plnom rozsahu povodňová komisia národného výboru vyššieho stupňa alebo ak ide o povodňovú komisiu krajského národného výboru, Ústredná povodňová komisia.

(8) Ústredná povodňová komisia a povodňové komisie národných výborov v čase nebezpečenstva povodne a počas povodne môžu vydávať príkazy na vykonanie opatrení potrebných na zabezpečenie ochrany pred povodňami. Tieto príkazy nie sú rozhodnutiami podľa správneho poriadku.

§ 19

Predpovedná, hlásna a varovná povodňová služba

(1) Orgány, organizácie a občania sú povinní neodkladne hlásiť nebezpečenstvo povodne povodňovým orgánom.

(2) Orgány a organizácie, najmä tie, ktoré zabezpečujú telekomunikačné služby, sú povinné prednostne zabezpečovať komunikáciu správ a hlásení predpovednej a hlásnej povodňovej služby vo veciach ochrany pred povodňami.

§ 20

Náklady na opatrenia na ochranu pred povodňami

(1) Orgány, organizácie a občania znášajú náklady, ktoré im vzniknú vlastnými opatreniami na ochranu ich majetku (majetku v ich správe alebo užívaní) pred povodňami.

(2) Náklady na zabezpečovacie práce na vodných tokoch a na vodohospodárskych dielach uhradzujú ich správcovia (vlastníci, užívatelia). Náklady na záchranné práce, okrem nákladov podľa odseku 1, uhradzujú okresné národné výbory podľa osobitných predpisov, ktoré vydá Ministerstvo financií Slovenskej socialistickej republiky v spolupráci s príslušnými ústrednými orgánmi štátnej správy.

(3) Ministerstvo po dohode s Ministerstvom financií Slovenskej socialistickej republiky môže určiť, v ktorých ďalších prípadoch a voči komu patrí nárok na náhradu nákladov vzniknutých tým, ktorí na príkaz povodňových orgánov vykonávali opatrenia na ochranu pred povodňami.

§ 21

Náhrada škody spôsobenej opatreniami vykonanými na ochranu pred povodňami

Národné výbory uhradzujú občanom škody, ktoré im vzniknú v dôsledku činnosti a opatrení na ochranu pred povodňami; organizáciám v takýchto prípadoch uhradzujú škody na veciach a náklady spojené s odškodnením pracovných úrazov.⁶⁾ O náhrade týchto škôd rozhoduje a náhradu poskytuje príslušný okresný národný výbor.

§ 22

Vykonávacie predpisy

Podrobnosti o vykonávaní ochrany pred povodňami, najmä o úlohách a spolupráci orgánov, organizácií a občanov pri povodniach upraví vláda nariadením.

SIEDMA ČASŤ

Vodná stráž

§ 23

(1) Vodohospodárske orgány na návrh správcov vodných tokov alebo správcov (vlastníkov, užívateľov) vodohospodárskych diel ustanovujú na ochranu vôd, vodných tokov a na ochranu vodohospodárskych diel vodnú stráž. Vodnú stráž možno ustanoviť aj na návrh spoločenskej organizácie. Náklady na vodnú stráž znášajú správcovia (vlastníci, užívatelia) a spoločenské organizácie, na návrh ktorých bola vodná stráž ustanovená. Vo výnimočných prípadoch, ak si to vyžaduje ochrana dôležitých záujmov spoločnosti, môže príslušný vodohospodársky orgán uložiť správcovi (vlastníkovi, užívateľovi), aby predložil návrh na ustanovenie vodnej stráže.

(2) Člen vodnej stráže je oprávnený pri výkone ochrany vstupovať na cudzie pozemky a vodohospodárske diela, ak na to nie je potrebné povolenie podľa osobitných predpisov, zisťovať osoby, ktoré porušujú ustanovenia vodného zákona na ochranu vôd, vodných tokov a vodohospodárskych diel, a oznamovať ich vodohospodárskemu orgánu, ktorý ho ustanovil. Člen vodnej stráže je oprávnený ukladať pokuty v blokovanom konaní podľa osobitných predpisov.

(3) Vodná stráž pri plnení svojich úloh môže žiadať o spoluprácu Zboru národnej bezpečnosti, ak ich plnenie nemôže zabezpečiť vlastnými silami alebo prostriedkami. Vodná stráž je pri výkone svojej činnosti povinná nosiť služobný odznak so štátnym znakom.

(4) Ministerstvo po dohode s Ministerstvom vnútra Slovenskej socialistickej republiky určí všeobecne záväzným právnym predpisom vodohospodárske orgány, ktoré ustanovujú vodnú stráž, ako aj ostatné podrobnosti o ustanovení vodnej stráže, najmä o zložení slubu, o vonkajšom označení jej členov a o výkone ochrany.

ÔSMA ČASŤ

Pokuty

§ 24

(1) Organizáciám, ktoré porušujú povinnosti ustanovené týmto zákonom, prípadne podľa neho uložené, ukladajú vodohospodárske orgány pokuty v rozsahu a za podmienok ustanovených vládou. Vodohospodárske orgány ukladajú za podmienok ustanovených vládou pokuty aj

pracovníkom týchto organizácií, ktorí zavinili porušenie povinností organizácií, ak nejde o trestný čin alebo prečin. Výška pokuty môže byť u pracovníka organizácie najviac trojnásobok jeho priemerného mesačného zárobku.⁷⁾

(2) Uložením pokuty organizácii zostáva nedotknutá trestná zodpovednosť jej pracovníkov i zodpovednosť organizácie podľa predpisov o náhrade škody. Ak sa uložila pokuta pracovníkovi organizácie podľa odseku 1, nemožno mu uložiť pokutu podľa iných predpisov.

(3) Pokuty uložené podľa tohto zákona sú príjmom štátneho rozpočtu.

DEVIATA ČASŤ

Záverečné, prechodné a zrušovacie ustanovenia

§ 25

Vodohospodárske orgány spolupracujú pri opatreniach podľa vodného zákona a tohto zákona, ako aj predpisov vydaných na ich základe s príslušnými orgánmi štátnej správy.

§ 26

(1) Organizácie, ktoré ku dňu účinnosti tohto zákona vypúšťajú odpadové alebo zvláštne vody do povrchových alebo podzemných vôd, sú povinné oznámiť do 3 mesiacov odo dňa účinnosti tohto zákona vodohospodárskemu orgánu príslušnému na vydanie povolenia množstvo, akosť a spôsob vypúšťania týchto vôd. Ak vypúšťanie týchto vôd nie je v súlade s ustanoveniami vodného zákona alebo určenými ukazovateľmi, rozhodne vodohospodársky orgán, či, v akom rozsahu a za akých podmienok povoľuje ich vypúšťanie. V povolení súčasne určí prípustný stupeň akosti vypúšťaných odpadových alebo zvláštnych vôd a lehotu, v ktorej sa musí tento stupeň dosiahnuť, prípadne vybudovať potrebné čistiace zariadenie.

(2) Ministerstvo vydá po dohode s príslušnými ústrednými orgánmi štátnej správy vyhlášku, v ktorej určí postup vodohospodárskeho orgánu tak, aby sa nakladanie s vodami uviedlo do súladu s vodným zákonom do jedného roka, vo zvlášť odôvodnených prípadoch do dvoch rokov a pri verejných kanalizáciách do troch rokov odo dňa účinnosti tohto zákona.

§ 26a

(1) Právnické a fyzické osoby oprávnené na podnikanie, ktoré ku dňu účinnosti tohto zákona vypúšťajú odpadové alebo zvláštne vody do povrchových alebo podzemných vôd, sú povinné oznámiť do 31. decembra 1993 príslušnému vodohospodárskemu orgánu množstvo, akosť a spôsob vypúšťania týchto vôd. Zároveň mu predložia povolenie na vypúšťanie odpadových alebo zvláštnych vôd na účely jeho preskúmania.

(2) Ak vodohospodársky orgán zistí, že doterajšie vypúšťanie odpadových alebo zvláštnych vôd do povrchových alebo podzemných vôd nie je v rozpore s ustanovenými ukazovateľmi prípustného stupňa znečistenia vôd, ponechá v platnosti doterajšie povolenie, prípadne ho upraví podľa skutočného znečistenia odpadových alebo zvláštnych vôd vypúšťaných do povrchových alebo podzemných vôd.

(3) V prípadoch, v ktorých doterajšie vypúšťanie odpadových alebo zvláštnych vôd do povrchových alebo podzemných vôd prekračuje ustanovené ukazovatele prípustného stupňa znečistenia vôd, je potrebné ho uviesť s nimi do súladu; vodohospodársky orgán rozhodne, či, v akom rozsahu a za akých podmienok povoľuje ich vypúšťanie. V povolení súčasne určí prípustný stupeň akosti vypúšťaných odpadových alebo zvláštnych vôd podľa ustanovených ukazovateľov a lehotu, v ktorej sa musí dosiahnuť.

§ 26b

Vodohospodársky orgán rozhodne v prípadoch oznámených podľa § 26a ods. 1 najneskôr do 30. septembra 1994. V povolení podľa § 26a ods. 3 nemožno určiť dlhšiu lehotu ako 30. september 2002.

§ 27

(1) Organizácie, ktoré spravujú ku dňu účinnosti tohto zákona verejnú kanalizáciu, predložia návrh kanalizačného poriadku⁸⁾ vodohospodárskemu orgánu príslušnému na jeho schválenie, a to v lehote ním určenej.

(2) Kto vypúšťa do verejnej kanalizácie odpadové alebo zvláštne vody znečistené pri ich vzniku nad mieru určenú kanalizačným poriadkom, je povinný do 6 mesiacov od schválenia tohto poriadku požiadať o povolenie podľa § 24 ods. 3 vodného zákona. Ak vodohospodársky orgán vydá povolenie, postupuje obdobne podľa ustanovenia § 26 ods. 1.

(3) Ministerstvo všeobecne záväzným právnym predpisom upraví po prerokovaní s príslušnými ústrednými orgánmi štátnej správy lehoty a postup vodohospodárskych orgánov pri vydávaní povolení podľa odseku 2.

§ 28

Vodoprávne konanie začaté pred účinnosťou tohto zákona dokončí vodohospodársky orgán, ktorý konanie začal ako príslušný podľa doterajších predpisov.

§ 28a

Pôsobnosť obce podľa § 3 je výkonom štátnej správy.

§ 29

(1) Týmto zákonom nie sú dotknuté

- a) predpisy upravujúce pôsobnosť Slovenského geologického úradu, Slovenského úradu bezpečnosti práce a Slovenského banského úradu,
- b) osobitné predpisy upravujúce výkon štátnej správy na úseku vodného hospodárstva vo vyhradených priestoroch Československej ľudovej armády a ozbrojených bezpečnostných zborov,⁹⁾
- c) ustanovenia § 29 zák. č. 18/1958 Zb. o požiarnej ochrane, ak ide o povodňové záchranné poráče vykonávané požiarňami jednotkami a o vykonávanie ochrany pred povodňami, pokiaľ ich neupravuje tento zákon a predpisy vydané na jeho základe.

(2) Do pôsobnosti Ministerstva poľnohospodárstva a výživy Slovenskej socialistickej republiky patrí riadenie vodohospodárskych meliorácií poľnohospodárskych pozemkov, vrátane závlahových a odvodňovacích sústav, ak vodný zákon alebo tento zákon neustanovujú inak. Ministerstvo poľnohospodárstva a výživy Slovenskej socialistickej republiky môže po dohode s ministerstvom upraviť podrobnosti na tomto úseku.

§ 30

Zrušujú sa:

1. zákon č. 86/1949 Zb. o prísazných hájnikoch na ochranu lesov, poľného majetku, poľovníctva, rybárstva a vôd a vodných diel, pokiaľ sa vzťahuje na prísazných hájnikov na ochranu vôd a vodných diel,
2. vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva č. 615/1949 Ú. v., ktorou sa určuje vzor osvedčenia o ustanovení prísazných hájnikov na ochranu lesov, poľného majetku, poľovníctva, rybárstva a vôd a vodných diel a o ich vzatí do prísahy, pokiaľ sa vzťahuje na prísazných hájnikov na ochranu vôd a vodných diel,
3. vyhláška Ministerstva poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva č. 136/1960 Zb. o Štátnej vodohospodárskej inšpekcii v znení vyhlášky Ústrednej správy vodného hospodárstva č. 55/1966 Zb.,
4. vládne nariadenie č. 65/1966 Zb. o zmenách pôsobnosti v odbore ochrany pred povodňami.

§ 31

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. aprílom 1975.

Štencl v. r.

Dr. Colotka v. r.

**Prípady, v ktorých krajské národné výbory povoľujú vypúšťanie odpadových vôd podľa § 4
ods. 1 písm. a)**

K bodu 1: Nemocnice a zdravotnícke zariadenia, ktorých kapacita infekčných oddelení presahuje 150 lôžok.

K bodu 2:

- a) Výroba celulózy,
- b) výroba umelých chemických vlákien na báze celulózy,
- c) plynárne spracúvajúce hnedé uhlie,
- d) rafinérie ropy a petrochemický priemysel,
- e) výroba syntetických farieb,
- f) spracúvanie surových koží nad 15 000 ton čerstvej váhy ročne,
- g) ťažba a spracúvanie uránovej rudy a atómové elektrárne,
- h) farmaceutický priemysel,
- i) veľkovýkrmne ošípaných s kapacitou nad 5000 kusov.

K bodu 3: Verejné kanalizácie odvádzajúce celkové znečistenie v ukazovateli BSK₅ nad 1000 t/rok alebo nad 300 l/sek. odpadových vôd.

- 1) Zákon č. 138/1973 Zb. o vodách (vodný zákon).
- 2) Zákon č. 26/1964 Zb. o vnútrozemskej plavbe.
- 3) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).
- 4) Zákon č. 87/1958 Zb. o stavebnom poriadku a vykonávacie predpisy.
- 5) § 9 ods. 3 vodného zákona.
- 6) § 190 a nasl. Zákonníka práce a § 44a vládneho nariadenia č. 66/1965 Zb., ktorým sa vykonáva Zákonník práce, v znení nariadenia vlády č. 60/1970 Zb.
- 7) § 275 Zákonníka práce.
- 8) § 24 ods. 2 vodného zákona.
- 9) Napr. zákon č. 169/1949 Zb. o vojenských obvodoch.

